

Svobodová, Iva

Obsah

In: Svobodová, Iva. *Morfologie současného portugalského jazyka. II, Sloveso*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 3-7

ISBN 978-80-210-7041-7; ISBN 978-80-210-7044-8 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131248>

Access Date: 26. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Obsah

1. ÚVOD	8
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA SLOVESA	9
3. GRAMATICKÉ KATEGORIE SLOVESA	10
3.1. ČÍSLO	10
3.2. OSOBA	10
3.3. ZPŮSOB	12
3.3.1. Slovesná modalita	12
3.3.2. Modus	14
3.3.2.1. Indikativ a modální slovesa	16
3.3.2.2. Konjunktiv a modální slovesa	18
3.3.2.3. Imperativ	19
3.4. ČAS	21
3.5. ROD	23
3.6. VID	25
3.6.1. Typologie slovesného vidu	26
3.6.2. Vidový rozdíl mezi ser/estar a jejich vidové hodnoty	28
3.6.3. Vid – perifrastické konstrukce	30
3.6.4. Fázové významy povahoslovesného děje	31
3.6.4.1. Fázové vazby s ingresivním významem	31
3.6.4.2. Perifrastické vazby s významem durativním	32
3.6.4.3. Perifrastické vazby s významem terminativním	32
3.6.5. Kvantitativní významy povahoslovesného děje	33
3.7. SLOVESA FINITNÍ A NEFINITNÍ	34
3.7.1. Morfematická struktura portugalského verba finita	34
3.8. SLOVESA PRAVIDELNÁ, NEPRAVIDELNÁ, DEFEKTIVNÍ A SLOVESA S NADBYTEČNÝMI TVARÝ	36
3.9. SLOVESA HLAVNÍ A POMOCNÁ	38
4. PŘEHLED SLOVESNÝCH ČASU V PORTUGALŠTINĚ	39

5. OZNAMOVACÍ ZPŮSOB	41
5.1. ČAS PŘÍTOMNÝ	42
5.1.1. Morfematická struktura	42
5.1.1.1. Slovesa pravidelná	42
5.1.1.2. Slovesa pravidelná s pravopisnou změnou	42
5.1.1.3. Nepravidelná slovesa	45
5.1.2. Sémantický rozbor přítomného času	54
5.2. IMPERFEKTUM	56
5.2.1. Morfematická struktura	56
5.2.1.1. Slovesa pravidelná	56
5.2.1.2. Slovesa nepravidelná	56
5.2.2. Sémantický rozbor imperfekta	58
5.3. ČAS MINULÝ JEDNODUCHÝ	60
5.3.1. Morfematická struktura	60
5.3.1.1. Slovesa pravidelná	60
5.3.1.2. Slovesa pravidelná s pravopisnou změnou	60
5.3.1.3. Nepravidelná slovesa	62
5.3.2. Sémantický rozbor jednoduchého času minulého	65
5.4. ČAS MINULÝ SLOŽENÝ	69
5.4.1. Morfematická struktura	69
5.4.1.1. Slovesa s pravidelným přičestím	69
5.4.1.2. Slovesa s nepravidelným přičestím	70
5.4.1.3. Slovesa s dvojím přičestím	72
5.4.2. Sémantický rozbor minulého času složeného	75
5.4.3. Postavení klitických a zvrtných zájmen	77
5.5. ČAS PŘEDMINULÝ	78
5.5.1. Čas předminulý jednoduchý	78
5.5.1.1. Morfematická struktura	78
5.5.1.2. Slovesa pravidelná	78
5.5.1.3. Slovesa nepravidelná	78
5.5.2. Čas předminulý složený	83
5.5.2.1. Morfematická struktura	83
5.5.2.2. Sémantický rozbor předminulého času	83

5.6. ČAS BUDOUCÍ	85
5.6.1. Morfemická struktura	85
5.6.1.1. Slovesa pravidelná	85
5.6.1.2. Slovesa nepravidelná	85
5.6.2. Sémantický rozbor času budoucího jednoduchého.	86
5.6.3. Substituce budoucího času jednoduchého.	90
5.7. ČAS BUDOUCÍ SLOŽENÝ	91
5.7.1. Morfemická struktura	91
5.7.2. Sémantický rozbor budoucího složeného času	91
5.8. KONDICIONÁL JEDNODUCHÝ	94
5.8.1. Morfemická struktura	94
5.8.1.1. Slovesa pravidelná	94
5.8.1.2. Slovesa nepravidelná	94
5.8.2. Sémantický rozbor kondicionálu jednoduchého	95
5.8.3. Substituce kondicionálu jednoduchého	97
5.9. KONDICIONÁL SLOŽENÝ	99
5.9.1. Morfemická struktura	99
5.9.2. Sémantický rozbor složeného kondicionálu.	99
5.9.3. Substituce minulého kondicionálu	100
5.10. POSTAVENÍ KLITICKÝCH ZÁJMEN	101
5.11. SOUSLEDNOST ČASOVÁ INDIKATIVNÍ	102
6. KONJUNKTIV	105
6.1. KONJUNKTIV PŘÍTOMNÉHO ČASU	108
6.1.1. Morfemická struktura	108
6.1.1.1. Slovesa pravidelná	108
6.1.1.2. Slovesa pravidelná s pravopisnou změnou.	108
6.1.1.3. Slovesa nepravidelná	111
6.1.2. Sémantický rozbor konjunktivu přítomného času	119
6.1.2.1. Typ větně nekongruenční	119
6.1.2.2. Typ větně kongruenční.	120
6.1.2.3. Typ souvětně kongruenční	121

6.1.2.4. Typ souvětňě nekongruenční	124
6.1.2.4.1. Vedlejší věty vztažné	124
6.1.2.4.2. Vedlejší věty adverbiální	125
6.2. KONJUNKTIV MINULÉHO ČASU	129
6.2.1. Morfematická struktura	129
6.2.2. Sémantický rozbor konjunktivu minulého času	129
6.2.2.1. Typ větňě kongruenční	129
6.2.2.2. Typ souvětňě kongruenční	129
6.2.2.2.1. Futurální význam konjunktivu minulého	131
6.2.2.3. Typ souvětňě nekongruenční	132
6.2.2.3.1. Vedlejší věty vztažné	132
6.2.2.3.2. Vedlejší věty adverbiální	132
6.2.2.3.3. Futurální význam konjunktivu minulého času	134
6.3. KONJUNKTIV IMPERFEKTA	136
6.3.1. Morfematická struktura	136
6.3.1.1. Slovesa pravidelná	136
6.3.1.2. Slovesa nepravidelná	137
6.3.2. Sémantický rozbor konjunktivu imperfekta	141
6.3.2.1 Typ větňě kongruenční	141
6.3.2.2. Typ souvětňě kongruenční	142
6.3.2.3. Typ souvětňě nekongruenční	146
6.3.2.3.1. Vedlejší věty vztažné	146
6.3.2.3.2. Vedlejší věty adverbiální	147
6.3.3. KONJUNKTIV IMPERFEKTA/PERFEKTA V TYPU SOUVĚTNĚ KONGRUENČNÍM	150
6.4.KONJUNKTIV PŘEDMINULÉHO ČASU	152
6.4.1 Morfematická struktura	152
6.4.2. Sémantický rozbor konjunktivu předminulého času	152
6.4.2.1. Typ větňě nekongruenční	152
6.4.2.2. Typ větňě kongruenční	152
6.4.2.3. Typ souvětňě kongruenční	153

6.4.2.4. Typ souvětňně nekongruenční	154
6.4.2.4.1. Vedlejší věty vztažné	154
6.4.2.4.2. Vedlejší věty adverbialní	155
6.4.2.4.3. Futurální význam konjunktivu předminulého času	156
6.5. KONJUNKTIV BUDOUCÍHO ČASU	158
6.5.1. Morfematická struktura	158
6.5.1.1. Slovesa pravidelná.	158
6.5.1.2. Slovesa nepravidelná	159
6.5.2. Sémantický rozbor konjunktivu budoucího	163
6.5.2.1. Typ souvětňně nekongruenční	163
6.5.2.1.1. Vedlejší věty vztažné	163
6.5.2.1.2. Vedlejší věty adverbialní	164
6.6. KONJUNKTIV BUDOUCÍHO ČASU SLOŽENÉHO	167
6.6.1. Morfematická struktura	167
6.6.2. Sémantický rozbor konjunktivu budoucího času složeného.	167
6.6.2.1. Typ souvětňně nekongruenční	167
6.6.2.1.1. Vedlejší věty vztažné	167
6.6.2.1.2. Vedlejší věty adverbialní	168
6.7. SOUSLEDNOST ČASOVÁ KONJUNKTIVNÍ	170
7. MODÁLNÍ IMPERATIV	173
8. NEURČITÉ SLOVESNÉ TVARY	175
8.1. TVARY INFINITNÍ.	175
8.2. GERUNDIUM.	179
8.3. PARTICIPIUM	181
9. TERMINOLOGIE	182
10. CVIČENÍ	185
11. Klíč k řešení	191
Bibliografie	197